

Ministerie neemt daverende kritiek op spoorboog-MER niet serieus en saboteert overleg over de plannen

Bathmen - Na aanvankelijke ontkenningen dat het MER-rapport over de mogelijke aanleg van spoorbogen bij Bathmen niet deugt, heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu vorige week een draai van 180 graden gemaakt: het is nu ineens toch nodig dat het rapport verbeterd wordt. Maar serieus blijkt dat niet te zijn. En overleg met de Tweede Kamerleden en met de regionale bestuurders (provincies Overijssel en Gelderland en 23 gemeenten aan het spoor) gaat de staatssecretaris liever uit de weg – tot nadat ze een besluit genomen heeft over het spoortracé op grond van het rapport waar zoveel kritiek op is.

Het MER-rapport over de milieu-gevolgen van de aanleg van een spoorboog bij Bathmen, of een extra spoor op het emplacement van Deventer, werd na publicatie door tal van deskundigen tot de grond toe afgebrand. Om dat plan te kunnen uitvoeren, waardoor er vlak langs Bathmen dag en nacht tientallen zware goederentreinen komen langsdenderen, moet er eerst een verplichte procedure worden doorlopen. Het laten opstellen van een MER-rapport is een onderdeel daarvan, evenals de beoordeling daarvan door de Commissie voor de m.e.r., een bij wet ingesteld orgaan met deskundigen. Die was niet mals in zijn kritiek, en ook de provincie en de gemeente gaven in hun schriftelijke zienswijzen aan dat er inhoudelijk van alles rammelde aan de redeneringen in het rapport en in de presentatie van de feiten. Dat deden ook zo'n 2000 andere organisaties en particulieren; bijna driekwart daarvan kwam uit Bathmen.

• Spoor bij Bathmen moet verschoond blijven van goederentreinen. (Inzet: staatssecretaris Mansveld.)

Aanvankelijk negeerde het ministerie de roep om het MER-rapport niet in deze vorm als basis voor een besluit te nemen. Maar in een brief aan de Tweede Kamer laat staatssecretaris Mansveld van I&M nu weten dat er een "aanvulling" nodig is. "Omdat het rapport echter ook voor omwonenden van belang is, om te achterhalen welke effecten de verschillende routevarianten op de eigen directe leefomgeving hebben, acht ik het van belang dat het rapport ook voor deze mensen goed toegankelijk en leesbaar is," schrijft Mansveld. Ze gaat er daarmee volledig aan voorbij dat de vele kritiek, met name ook van deskundigen, niet alleen gericht is op het "toegankelijker maken", zoals in haar brief gesteld wordt, maar dat er juist veel beargumenteerde kritiek is op de inhoud van het rapport, en op de wijze waarop daarin op een ongefundeerde wijze gegevens en aannames als 'feiten' worden gepresenteerd, stelt de Belangenvereniging Bathmen

(BVB).

Als nóg schokkender wordt de mededeling van de staatssecretaris ervaren dat ze het verbeterde MER-rapport in november zal publiceren tegelijk met haar besluit over de keuze tussen de vier routemogelijkheden, waaronder de spoorbogen. Blijkbaar is het naar haar oordeel niet nodig om de betrokkenen, nadat zij hebben kunnen 'achterhalen wat de effecten op hun leefomgeving zijn', ook maar één dag in staat te stellen om daarop nog te kunnen reageren voordat zij haar besluit neemt. Een staaltje van ijsskoude regentenpolitiek vanuit het ministerie van I&M.

Monddood gemaakt

Vanuit de Tweede Kamer is al enige tijd geleden gevraagd om een technische briefing over de plannen, met name over de spoorbogen bij Bathmen. Die bijeenkomst stond voor dinsdag 10 september op de agenda van de Tweede Kamer. Plotseling

kreeg de staatssecretaris echter koudwatervrees, of was de paniek onder haar ambtenaren te groot geworden, en zag ze er maar liever vanaf, schreef Mansveld in dezelfde brief aan de Kamer, "in afwachting van de publicatie van de aanvulling op het MER". Een voor de BVB hoogst merkwaardige redenering dat de noodzaak om een aanvulling te schrijven voor de 'omwonenden' ook maar meteen een goede reden is om de Kamerleden niet meer op de afgesproken datum de informatie te verstrekken waar zij om vroegen. Het gevolg hiervan is dat de bijeenkomst is uitgesteld tot na de publicatie van de aanvulling op de MER, en dus tot nádat de staatssecretaris een besluit heeft genomen. Daarmee heeft het ministerie de Kamerleden behendig buitenspel gezet.

Datzelfde lot onderging ook heel bestuurlijk Oost-Nederland. Na de forse kritiek vanuit deze hoek, die het 'onaanvaardbaar' benaderde, was er gelegenheid gepland om met de staatssecretaris te overleggen op een bijeenkomst in september. De regio wilde haar ontsteltenis over de inhoud van de MER hier toelichten om het ministerie nog op andere gedachten te brengen. De staatssecretaris zegde echter ook deze bijeenkomst af. In weerwil van het beeld dat keer op keer vanuit het ministerie geschetst werd dat er 'met het regionaal bestuur regelmatig goed overleg is'. Pas in november wenst de staatssecretaris de regionale bestuurders weer te spreken, na haar besluit wederom.

Spoorboog onmogelijk

In Bathmen is onthutst gereageerd op deze gang van zaken. "We verwachten al niet te veel inlevendheid

van het ministerie met de zorgen in Bathmen, maar dat nu Tweede Kamer en de bestuurlijke regio ook nog mond dood gemaakt worden door het ministerie, slaat werkelijk alles", zegt bestuurslid Ger Wisselink van de BVB. Afgelopen vrijdag ontving de BVB Tweede-Kamerlid Eddy van Hijum (CDA) opnieuw in Bathmen, die het ook niet allemaal kon plaats. Hij liet weten dat nut en noodzaak van spoorbogen hem ontgaan. Hem werd op het hart gedrukt om bij zijn CDA-collega Sander de Rouwe en de andere spoorwoordvoerders in de Tweede Kamer te benadrukken dat de wijze waarop het ministerie zichzelf een vrijbrief lijkt te geven om ijzerenheid met de plannen door te gaan een democratie onwaardig zijn. "Ook met de betrokken Kamerleden van andere partijen houden we contact", aldus Wisselink, die de komende maanden nog meer bezoeken van Kamerleden aan Bathmen verwacht. "In feite is het nu onmogelijk geworden dat er nog tot de aanleg van een spoorboog besloten wordt, nu Kamerleden van VVD, recentelijk nog Betty de Boer, en eerder PvdA, SP, Christenunie, GroenLinks en 50+ in Bathmen te kennen gaven tegen de aanleg te zijn. Dat is al een ruime Kamermeerderheid, die de staatssecretaris net als destijds bij de boog in Colmschate niet kan en niet mag negeren," zegt Wisselink. "Maar als het alternatief kopmaken-in-Deventer is, dan zijn we nog bepaald niet uit de brand. Maar ook de vervoerders zijn tegen deze 'omweg'. Of dat ook tot een ander besluit leidt in Den Haag, is nog maar de vraag. Het lijkt of de ambtenaren daar iedereen, inclusief de staatssecretaris, een rad voor de ogen zitten te draaien."